

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Trestněprávní zásady v řízení o přestupcích
Diplomant/ka: Miroslav Ivanov
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Miroslava Ivanova zpracovaná na téma „Trestněprávní zásady v řízení o přestupcích“.

Diplomant si jako svůj cíl vytkl „*rozbor jednotlivých trestněprávních zásad, jejich zakotvení v právním řádu České republiky, případě na nadnárodní úrovni, jejich projevy v rámci správního práva trestního a možné výjimky z těchto zásad*“ (str. 1), což je cíl nepochybně odpovídající povaze a účelu magisterské diplomové práce studentů právnické fakulty.

Práce je rozdělena do čtyř částí. Po pojmovém vymezení správního práva trestního a trestního práva (včetně identifikace třecích ploch a hranice mezi nimi) diplomant představuje povahu a funkce právních principů (zásad) se zaměřením na jejich roli při veřejnoprávním rozhodování o vině a trestu. Další dvě kapitoly pak představují těžiště celé práce, neboť v nich autor rozebírá zásady (trestněprávní) uplatňované v přestupkovém řízení, přičemž je rozlišuje podle toho, zda jsou v přestupkovém zákoně zakotvené, anebo zda v něm výslovně obsaženy nejsou a dovozují se „pouze“ z právní doktríny či judikatury.

Přestože členění zásad podle míry jejich výslovného vyjádření v právní úpravě patrně není nejtradičnější, lze strukturu práce považovat za správnou a účelnou (byť snad s některými drobnějšími výchylkami, viz třeba některé pasáže v kapitolách 3.5.1 až 3.5.4). Pisatel respektuje postup od obecného ke zvláštnímu, svůj výklad staví logicky a v navazujících souvislostech, přičemž se důsledně snaží respektovat „dvojakost“ zvolených zásad v tom smyslu, že hledá jejich trestněprávní a správnětrestní projevy a charakteristiky, a vzájemně je porovnává (bohužel již výrazně méně je však hodnotí, což je škoda).

Po obsahové stránce je práce v zásadě zpracována na požadované úrovni. Autor pracoval samostatně a pojal své téma osobitým způsobem, text je prost výraznějších faktických chyb. Některé jeho výklady – například hned ten o povaze a funkcích právních zásad – by sice mohly být podrobnější a jít více „pod povrch“ zkoumané oblasti, případně by prezentovaná judikatura mohla být hojněji vzájemně konfrontována a ne jen téměř dogmaticky předkládána (soudy se zpravidla k téže otázce vyjadřují ve vícero rozhodnutích, přičemž se jim nezřídka „daří“ užít tentýž právní institut více či méně odlišným způsobem, který může stát za prozkoumáním), nejde však o zásadní vadu předložené práce. Podobně si diplomant patrně měl dát větší pozor na některé své výroky, s nimiž by mohlo být obtížné bez dalšího souhlasit – například správní právo není ani tak „prostředek veřejné moci“ (str. 3), jako spíš právní úprava tohoto prostředku (jak koneckonců sám autor zmiňuje na str. 5), je

otázka, nakoľik môžeme tvrdiť, že správny rád upravuje inštitut „obhájce“ (str. 21), väčšia pozornosť by jistě mohla byť venovaná otázke, kto konkrétne je určitou zásadou väzaný (ktorý „orgán činný v trestnom řízení“ dle str. 29) atp.

Shoda obsahu práce s jinými zdroji podle systému Theses činí 5 %.

Formální náležitosti práce byly dodrženy, práce odpovídá předepsaným standardům. Diplomant jistě mohl do svého výběru podkladových zdrojů zahrnout větší množství relevantní literatury, stejně jako jeho výklad mohl vycházet z pestřejšího penza odborných zdrojů (v některých pasážích se téměř až strojově střídají stále stejné citované, resp. odkazované knihy).

Autor si zvolil téma obtížnější, než jak se možná na první pohled jeví. Jeho dokonalé uchopení předpokládá ovládnutí nejen materie hned dvou nesnadných právních disciplín (správního práva a trestního práva), ale též disponování a užití nadhledu schopného uchopit mimořádně abstraktní materii právních principů a jejich teoretických, stejně jako praktických, důsledků a projevů. To se diplomantovi prozatím ne zcela podařilo, lze však vyjádřit víru v to, že dosažení takové mety jej (teprve) čeká. Prozatím předloženou práci hodnotím jako originálně zpracovanou, vcelku zdařilou a všechny klíčové požadavky splňující, a jako takovou ji předběžně navrhuji hodnotit stupněm „Velmi dobře“.

Otázky k diskusi

V čem vidí diplomant největší „rezervy“ v oblasti správního trestání z pohledu trestněprávních zásad, a to jak v teoretické, tak praktické rovině?

Do jaké míry se trestněprávní zásady promítají i do jiných sfér správního trestání, než je přestupkové právo, například do oblasti disciplinární (kárné) odpovědnosti?

V Plzni dne 16/04/2022

Podpis autora posudku